

โครงการ การจัดการปัญหาการโฆษณาและ
ผลิตภัณฑ์สุขภาพทางสื่อวิทยุ
เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค จังหวัดร้อยเอ็ด

การโฆษณาและผลิตภัณฑ์สุขภาพในพื้นที่

ช่องทาง

วิทยุชุมชน วิทยุกระแสหลัก
ป้ายโฆษณาในหมู่บ้าน
เคเบิลทีวี
คอนเสิร์ต

สถานการณ์การโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพจากช่องทางต่าง ๆ

- วิทย์
- โทรทัศน์
- เคเบิลทีวี / ทีวีดาวเทียม
- ขายตรง (แผ่นพับ)
- ป้าย โปสเตอร์
- รถเร่

เทคนิค

- การสัมภาษณ์ผู้ที่เคยใช้แล้วดี
- ใช้เสียงร้องโอดโอย ครวญคราง
- มีเพลงลูกทุ่ง หมอลำ เพื่อเข้าถึงคนฟังได้
- อวดอ้างสรรพคุณ เพิ่มสมรรถภาพทางเพศ
- เป็น script เดียวกันในทุกสถานีที่ออกอากาศโฆษณาผลิตภัณฑ์เดียวกัน เปลี่ยนเพียงเบอร์โทรศัพท์ที่ให้โทรสั่ง

ยา

- อวดอ้างสรรพคุณรักษาโรคได้มากกว่าที่ได้รับอนุญาตโฆษณาจากอย.
- ไม่มีใบอนุญาตโฆษณา
- โฆษณาที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นยา (ยาปลอม)
- มีการโฆษณาสรรพคุณยา ที่อยู่ในกลุ่มยาอันตราย เช่น ยาแก้ปวด ยาปฏิชีวนะ
- มีการให้รางวัล ชิงโชค ลด แลก แจก แถม

อาหาร

- อวดอ้างสรรพคุณรักษาโรคได้
- บางผลิตภัณฑ์ใช้เลขสารบบอาหารปลอม (อย.ปลอม)
- ไม่มีใบอนุญาตโฆษณาอาหาร
- โฆษณาและจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นอาหารหรือยา อวดอ้างสรรพคุณรักษาโรค

ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่โฆษณาทางวิทยุชุมชน

คอลดาต้า-ซูเปอร์ทู

นำเสนอ ให้เป็นประเด็นร่วมระดับจังหวัด ในการดำเนินงาน
ร่วมกับเครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดร้อยเอ็ด

กระบวนการและการจัดการ

- ฐานข้อมูลสถานีวิทยุ และ สปอตโฆษณาทางสื่อวิทยุ
- จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจมาตรการ รูปแบบ วิธีการในการดำเนินงาน และ ร่วมลงนาม บันทึกข้อตกลง(MOU)ร่วมกัน
- จัดประชุมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างศักยภาพบุคลากร-ในการจัดการ ปัญหาการโฆษณาและผลิตภัณฑ์สุขภาพทางสื่อวิทยุ
- ดำเนินการตรวจสอบ เฝ้าระวัง ติดตาม และสื่อสารต่อสาธารณะ ในการ คัดกรองผู้บริโภคอย่างเป็นระบบ

ประชุมร่วมกับ กสทช.เขต 2 อุบลราชธานี

พฤศจิกายน 2556

พัฒนาศักยภาพเครือข่ายเฝ้าระวังโฆษณาวิทยุ

ผลการดำเนินงานเฝ้าระวังโฆษณาวิทยุจ.ร้อยเอ็ด
เดือน มกราคม 2557 – กุมภาพันธ์ 2557

จำนวน 33 สถานีวิทยุ

จำนวน 66 สปอต

ผลิตภัณฑ์	จำนวนสปอต	จำนวนผลิตภัณฑ์
ยา	38	34
อาหาร	22	18
เครื่องสำอาง	4	4

ข้อมูลเบื้องต้น

- มีการโฆษณาอันตราย เช่น ป๊อ ก กาโน ดีไวท์ เบนด้า 500
- โฆษณาโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น ยากระชายดำโคเทียมเกวียน
- ผลิตภัณฑ์มีเลขทะเบียนยาปลอม เช่น ยาประดงตราห่านทองคำ
- ผลิตภัณฑ์ยา อาหาร สืบค้นข้อมูลการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ไม่ได้
- ผลิตภัณฑ์ใช้เลขสารบบอาหารปลอม เช่น น้ำมั่งคุดพ่อใหญ่จ่อย
- โฆษณาอาหาร อวดอ้างสรรพคุณเป็นยา
- โฆษณา โดยอวดอ้างสรรพคุณมากกว่าที่ได้รับอนุญาต
- โฆษณาแผนโบราณ เพิ่มสมรรถภาพทางเพศ

ตัวอย่างถอดเทปสปอตโฆษณา

- แคปซูลโอวัน เป็นแคปซูลแก้ปวดโดยตรง ผู้ที่ปวดจากสภาวะความเสื่อมต่าง ๆ ของร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นปวดตามร่างกาย ปวดเรื้อรัง ปวดจากการทำงาน **ปวดเก๊าต์** นั้งนาน ยืนนาน มือเท้าไม่มีแรง **ข้อเสื่อม กระดูกทับเส้น** ชาตามร่างกาย หยิบจับไม่ถนัดมือ ออกร้อนตามฝ่ามือ ฝ่าเท้า ให้ใช้โอวัน โอวันนี้จากการสกัดสมุนไพร เถาวัลย์เปรียง เถาโคคลาน เถาเอ็นอ่อน เถารางแดง เถาสะคร้าน รากชะพลู รากพริกไทย รากทองแตก มีแต่สมุนไพรล้วน ๆ มีเลขทะเบียนยา G 811/54 **อย.รับรอง** **ถูกต้องชัดเจน** จีทู 1 กล่อง 50 แคปซูล 950 บาท

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสปอตโฆษณา

การโฆษณาจากโฆษณา 38 ชิ้นสปอต จาก 34 ผลิตภัณฑ์นั้น พบการฝ่าฝืนพรบ.ยา จำนวน 34 ชิ้นสปอต คิดเป็นร้อยละ 89.47

ประเด็นที่ผิด ตามพรบ.ยา พ.ศ. 2510	ม. 77 โฆษณาโรคที่ รมต.ห้าม	ม. 88(2) โอ้อวดสรรพคุณ ยาเกินจริง	ม. 88(5) ทำให้เข้าใจว่า เป็นยารักษา	ม. 88(6) แสดงสรรพคุณ ยาอันตราย	ม. 88(7) รับรองยกย่อง สรรพคุณโดย บุคคลอื่น
จำนวนสปอต	4	31	8	6	3

โดยใช้ข้อความเช่น ขับสารพิษออกจากร่างกาย รักษาอาการปวดจากสภาวะความเสื่อมต่างๆ ของร่างกาย กินแล้วหายเจ็บ หายปวด อายุยืน รักษาโรคเก๊าต์ ข้อเสื่อม แก้เบาหวาน ต้าน มะเร็ง ความดัน กินแล้วผิวดีเยี่ยม เสริมพลังกำลังของคุณผู้ชายเกินร้อย กระชับ ฟิต มั่นใจ หน้าอกเต่งตึงขึ้นกว่าเก่า บำรุงท่านชายให้แข็งแรงป็งปั่งขึ้นกว่าเก่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสปอตโฆษณาอาหาร

การโฆษณาอาหาร จำนวน**22** ชิ้นสปอต จาก **18** ผลิตภัณฑ์ มีการฝ่าฝืนพรบ. อาหาร พ.ศ.2522 ทั้ง **22** ชิ้นสปอต คิดเป็นร้อยละ **100**

ประเด็นที่ผิดตามพรบ. อาหาร พ.ศ. 2522	ม. 40 โฆษณาคูณภาพ สรรพคุณอาหารอันเป็นเท็จ	ม. 41 โฆษณาอาหารโดย ไม่ได้รับอนุญาต
จำนวนสปอต	22	22

ข้อความที่ฝ่าฝืน เช่น ยับยั้งการเจริญเติบโตของเซลล์มะเร็ง ป้องกันโรคเบาหวาน ความดัน หัวใจ เป็นหีตชอบ ภูมิแพ้ก็หาย เบาหวาน รีดสีดวง ตกขาว กินแล้วก็หาย มหัศจรรย์ สารแซนโทนที่ดีต่อสุขภาพ ใครมีปัญหาด้านสุขภาพ เช่น โรคเอดส์ โรควัณโรค รูมาตอยด์ โรคไขข้อ โรคริดสีดวง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสปอตโฆษณาเครื่องสำอาง

การโฆษณาเครื่องสำอางจำนวน 4 ชิ้นสปอต จาก 4 ผลิตภัณฑ์ มีโฆษณาที่ไม่ถูกต้อง
จำนวน 2 ชิ้นสปอต คิดเป็นร้อยละ 50 ข้อความที่ฝ่าฝืน เช่น ลดการอักเสบของผิว การ
ลดเม็ดสี

(พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 กำกับดูแลการโฆษณาเครื่องสำอาง เพื่อให้ผู้บริโภค
ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอ ถูกต้องเหมาะสม ไม่เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์)

ผลิตภัณฑ์ที่โฆษณาทางสื่อวิทยุจ.ร้อยเอ็ด

ยา	อาหาร
แคปซูลสมุนไพรจิ๋ว	เทียนหลง
แคปซูลโอวัน	น้ำสหายแดงทริปปี้ด
ยาใบโอมหาพรหม	น้ำมิกซ์เบอร์รี่
รากสามสิบ สมุนไพรคุณสมฤทธิ์	น้ำมั่งคุดฟ่อใหญ่จ่อย
ยาระบาย สมุนไพรคุณสมฤทธิ์	น้ำว่านหางจระเข้ ตราวิฑู
ยากษัยเส้นสมุนไพรคุณสมฤทธิ์	ไฮมารีโกลด์พลัส
ยาสตรีฟลอราพลัส	น้ำมั่งคุดแซนเซเวน
ยาวานรทิพย์โอสถ	นมข้าวทานขุน

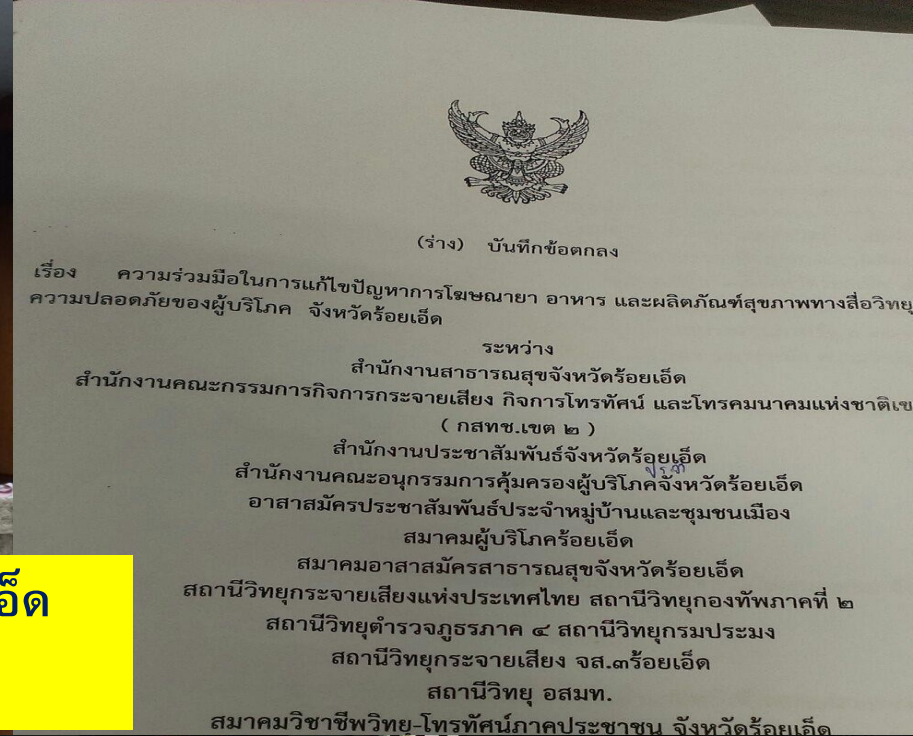
ยา	ยา
ยาสตรีเชียงบุญ	ยาน้ำสมุนไพรร ไม่ระบุยี่ห้อ
ยากาโน	ซาร่าชนิดเม็ด
ยาป๊อก ตรามือรับเหรียญทอง	ซาร่าชนิดน้ำ
ยาไดฟีลีน	ทิฟฟีเม็ด
ยาริดสีดวงทวารจิวฮวย ตราห่าน	ยาถ่ายพยาธิ เบนด้า 500
สมุนไพรร $An - An$	แอนตาซิลทั้งเม็ดและน้ำ
ยาถ่ายพยาธิ K 16	ยาน้ำแก้ไอลอซู
ยาดีไวท์	ยากษัยเส้นดีโคไลน์

ยา	อาหาร
ยาน้ำวิกิฟ	น้ำมั่งคุดแซนสยาม
ทวิน ยาน้ำสมุนไพรร	คาวตองแม็กซ์
ยาบำรุงร่างกายบอดีเอิร์บ	ยูริมิโทรพลัส
ยาสตรีสำเภาทอง	น้ำมันรำจมูกข้าว
ยากษัยเส้นชนิดน้ำตราหมอบุญ	เลสมอลต์
ยากระชายดำตราโคเทียมเกวียน	แอลกลูต้าไทโอน
ยาน้ำว่านชักมดลูกตราโคเทียมเกวียน	ผลิตภัณฑ์ดีทีอ็อกซ์ นูทีแบน
ยาสตรีศรีมงคลตราโคเทียมเกวียน	ซีดีแบรอนด์
ยากษัยเส้นตราโคเทียมเกวียน	กาแฟลิลลี่
ยาสตรีตราห่านทองคำ	ผักเม็ค

ยา	ยา
ยาสตรีเชียงบุญ	ยาน้ำสมุนไพรร ไม่ระบุยี่ห้อ
ยากาโน	ซาร่าชนิดเม็ด
ยาป๊อก ตรามือรับเหรียญทอง	ซาร่าชนิดน้ำ
ยาไดฟีลีน	ทิฟฟีเม็ด
ยาริดสีดวงทวารจิวฮวย ตราห่าน	ยาถ่ายพยาธิ เบนด้า 500
สมุนไพรร $An - An$	แอนตาซิลทั้งเม็ดและน้ำ
ยาถ่ายพยาธิ K 16	ยาน้ำแก้ไอลอซู
ยาดีไวท์	ยากษัยเส้นดีโคไลน์

เครือข่ายแก้ไขปัญหาโฆษณาทางสื่อวิทยุ จ.ร้อยเอ็ด
โดยใช้วิธีการลงนาม MOU

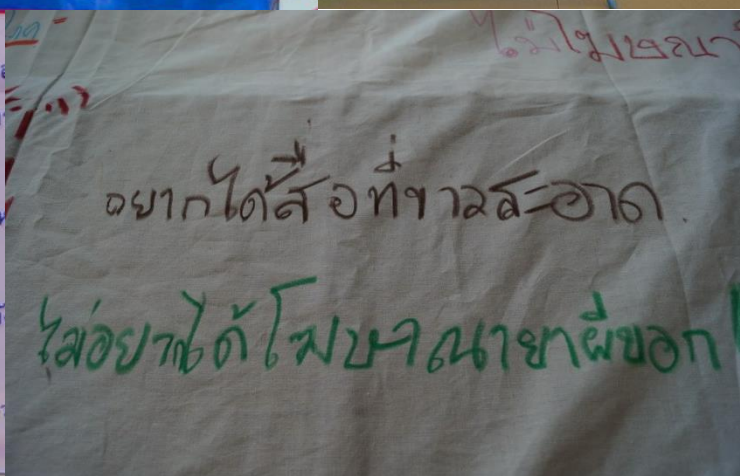

ำรงความเข้มแข็งกลไกความมั่นคงและความปลอดภัย
 หาร โดยผู้บริโภคและองค์กรผู้บริโภค รวมทั้งกา
 ังการโฆษณา ในพื้นที่
 ำรงความร่วมมือกับเครือข่ายนักวิชาการ นักกฎหมาย
 หนุนเสริมการทำงานองค์กรผู้บริโภค
 ารพัฒนาองค์ความรู้เครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวัง
 ักผู้บริโภค หรือ ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน
 ัดพื้นที่นำร่อง 1 แห่ง ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยค
 ปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นธรรมนูญตำบล

ขับเคลื่อนโดยผ่านกลไก สมาชิกสุขภาพจังหวัดร้อยเอ็ด

ประเด็นนโยบายสาธารณะจังหวัดร้อยเอ็ด

1. มะเร็งท่อน้ำดี / มะเร็งใบไม้ในตับ
2. งานบุญ งานเซร่ำ ปลอดเหล้า ปลอดการพนัน
3. การดูแลสุขภาพชุมชนด้วยพืชสมุนไพรและภูมิปัญญาพื้นบ้าน
4. ระบบการจัดการอาหารในโรงเรียน
5. การแก้ไขปัญหาโฆษณาที่ผิดกฎหมายของยา อาหาร และผลิตภัณฑ์สุขภาพทางสื่อวิทยุกระจายเสียง จ.ร้อยเอ็ด

จัดเตรียมเอกสารประเด็นโฆษณา

นำเสนอ วันที่ 4 สิงหาคม 2557

มติที่ได้จากการประชุม นำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ประกาศเป็น
นโยบาย

จัดประชุมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างศักยภาพบุคลากรในการจัดการ ปัญหาการโฆษณาและผลิตภัณฑ์สุขภาพทางสื่อวิทยุ

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรม	ผลงาน
ตรวจสอบสปอตโฆษณา	44 สปอต
สำรวจข้อมูลการบริโภคยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ	1,223 หลังคาเรือน
จำนวนผู้ที่เคยบริโภคยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพจากโฆษณา	353 คน
ส่งต่อข้อมูลผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการบริโภคผลิตภัณฑ์จากการโฆษณา	26 คน
ร้องเรียนโฆษณา	41 สปอต

ประชุม แจ้งมาตรการในการควบคุมกำกับการโฆษณา แก่สถานีวิทยุที่ได้ออกอากาศหลังจากคสช.ยึดอำนาจ

จำนวนสถานีวิทยุที่ได้ทดลองออกอากาศ จ.ร้อยเอ็ด

ประเภทธุรกิจ	ประเภทสาธารณะ	ประเภทชุมชน
48	8	8

ข้อมูลจาก <https://broadcast.nbtc.go.th/radio> ณ เดือน ธันวาคม 2557

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสปอตโฆษณา

หลังทำ MOU (สิงหาคม – กันยายน 2557)

โฆษณาจำนวน 25 ชิ้นสปอต จาก 18 ผลิตภัณฑ์ โดยเป็นโฆษณาจากสถานีวิทยุที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดจำนวน 20 ชิ้นสปอต เป็นโฆษณาจากสถานีวิทยุที่อยู่นอกพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดจำนวน 5 ชิ้นสปอต มีการฝ่าฝืนพรบ.ยา พ.ศ.2510 จำนวน 22 ชิ้นสปอต คิดเป็นร้อยละ 80

ประเด็นที่ผิดตามพรบ.ยา พ.ศ. 2510	ม. 77 โฆษณาโรคที่ รมต.ห้าม	ม. 88(2) โอ้อวดสรรพคุณ ยาเกินจริง	ม. 88(5) ทำให้เข้าใจว่า เป็นยารักษา	ม. 88(6) แสดงสรรพคุณ ยาอันตราย	ม. 88(7) รับรองยกย่อง สรรพคุณโดย บุคคลอื่น
จำนวนสปอต	1	11	0	8	2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสปอตโฆษณาอาหาร หลังทำ MOU (สิงหาคม – กันยายน 2557)

การโฆษณาอาหาร จำนวน 19 ชิ้นสปอต จาก 19 ผลิตภัณฑ์ มีการฝ่าฝืนพรบ.
อาหาร พ.ศ.2522 ทั้ง 19 ชิ้นสปอต คิดเป็นร้อยละ 100

ประเด็นที่ผิดตามพรบ. อาหาร พ.ศ. 2522	ม. 40 โฆษณาคุณภาพ สรรพคุณอาหารอันเป็นเท็จ	ม. 41 โฆษณาอาหารโดย ไม่ได้รับอนุญาต
จำนวนสปอต	19	19

ข้อความที่ฝ่าฝืน เช่น แก้ปวดขา ความดัน เบาหวาน มะเร็ง บำรุงสายตา รักษา
โรคเบาหวาน รักษาโรคมะเร็ง ตอยด์ หน้าอกเพิ่มขนาดขึ้น

โฆษณา

ฝ่าฝืนพรบ.ยาพ.ศ.2510	ม.77 โฆษณาโรคที่ รมต.ห้าม	ม.88(2) โอ้อวดสรรพคุณ ยาเกินจริง	ม.88(5) ทำให้เข้าใจว่าเป็น ยาบำรุงกาย	ม.88(6) แสดงสรรพคุณ ยาอันตราย	ม.88(7) รับรองยกย่อง สรรพคุณโดย บุคคลอื่น
ก่อนทำ MOU (จำนวนขึ้นสปอตต่อจำนวน สปอตทั้งหมด)	3/38 (ร้อยละ 7.89)	31/38 (ร้อยละ 81.58)	8/38 (ร้อยละ 21.05)	6/38 (ร้อยละ 15.80)	3/38 (ร้อยละ 7.89)
หลังทำ MOU (จำนวนขึ้นสปอตต่อจำนวน สปอตทั้งหมด)	1/25 (ร้อยละ 4.00)	11/25 (ร้อยละ 44.00)	0/25 (ร้อยละ 0)	8/25 (ร้อยละ 32)	2/25 (ร้อยละ 8.00)

โฆษณาอาหาร

ฝ่าฝืนพรบ.อาหาร พ.ศ.2522	ม.40 โฆษณาคุณภาพสรรพคุณ อาหารอันเป็นเท็จ	ม.41 โฆษณาอาหารโดย ไม่ได้รับอนุญาต
ก่อนทำ MOU (จำนวนชิ้นสปอตต่อจำนวน สปอตทั้งหมด)	22/22 (ร้อยละ 100)	22/22 (ร้อยละ 100)
หลังทำ MOU (จำนวนชิ้นสปอตต่อจำนวน สปอตทั้งหมด)	19/19 (ร้อยละ 100)	19/19 (ร้อยละ 100)

มาตรการในการดำเนินการ

- ในการประชุมร่วมกันระหว่างสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด สมาคมผู้บริโภคจังหวัดร้อยเอ็ด และนายสถานีวิทยุ เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2557 ได้มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้
 - ให้ตัวแทนผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ทุกผลิตภัณฑ์ นำสปอตโฆษณามาขอ อนุญาตก่อนออกอากาศที่กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด
 - ไม่ให้มีการสัมภาษณ์ผู้ที่เคยใช้ผลิตภัณฑ์ ออกอากาศโฆษณา

คำโฆษณา (เอกสารแนบท้ายข้อบัญญัติเทศบาล)

มนุษยชอบสละร่างกาย เพื่อหาเงินในการดำรงชีวิตจนลืมใส่ใจสุขภาพ

หันมาดูแลสุขภาพของท่านวันนี้
ด้วยการรับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ ออกกำลังกายเป็นประจำ พักผ่อนให้เพียงพอ

มีชัยมีโชค ปลอดภัยจากการเป็นโรค เพื่อสุขภาพที่แข็งแรง

ด้วยความปรารถนาดี จาก เครื่องดื่มน้ำดื่มผสมสมุนไพรเทียนโก

คำเตือน : อย่านอกจากนี้โรค ไม่ใช่วิธีการป้องกันหรือรักษาโรค

วิมล วัฒนโก
พ.ศ. ๒๕๖๓

มาตรการในการดำเนินการ

- การโฆษณายาอันตราย ที่พบการโฆษณาในพื้นที่ คือ ยาป๊อก ยากาโน่ ยาดีไวท์ ยาฆ่าพยาธิเบนด้า 500 ยาคาโนโลน ยาฆ่าพยาธิ K16 ยาฮ็อกโซน ให้ทุกสถานีระงับการโฆษณาผลิตภัณฑ์เหล่านี้ โดยสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดร้อยเอ็ดทำหนังสือแจ้งไปยังทุกสถานี

มาตรการในการดำเนินการ

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดำเนินการกับผลิตภัณฑ์ที่ใช้เลขทะเบียนยาปลอม (ผลิตภัณฑ์ยาผ่านทองคำ **5** ตำรับ) โดยให้ระงับโฆษณาทางสื่อวิทยุ และแจ้งหนังสือไปยังร้านขายยาทุกแห่งในจังหวัดร้อยเอ็ด ให้งดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์นี้
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด ได้จัดทำหนังสือร้องเรียนเรื่อง สปอตโฆษณาภายในที่แพร่กระจายทางสื่อวิทยุโดยเผยแพร่สปอตทางเว็บไซต์ www.pantamit.com
- หากยังมีการกระทำที่ฝ่าฝืน จะนำข้อมูลการกระทำผิดไปยังคณะทำงานแก้ไขปัญหาโฆษณาทางสื่อวิทยุ จ.ร้อยเอ็ด และดำเนินการแก้ไขโดยมีข้อสรุปจากที่ประชุม

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นในโครงการ

- การมีภาคีเครือข่ายแก้ไขปัญหาโฆษณาและผลิตภัณฑ์สุขภาพทางสื่อวิทยุ จากองค์กรสื่อ ที่ กำกับดูแลกันเอง อสม. สมาคมผู้บริโภค รพ.สต. สื่อมวลชน ทำให้มีระบบการตรวจสอบโฆษณาที่ฝ่าฝืนกฎหมายในระดับจังหวัด